

Studentstyrt simulering som undervisningsform i sykepleierutdanning

C. Arredondo, K. Sætre, and M. Tømmerbakk, *Lovisenberg Diakonale Høgskole*

ABSTRACT: Simulering er en studentaktiv undervisningsform som gir studenter mulighet til å anvende kunnskap og ferdigheter i realistiske og praksisnære situasjoner. Denne artikkelen beskriver hvordan studentstyrte simuleringsaktiviteter ble brukt som en pedagogisk metode for å fremme læring og trening i klinisk ledelse, samt hvilke erfaringer som ble gjort med denne læringsaktiviteten.

1 BAKGRUNN

Sykepleiere har et ansvar for å utøve klinisk ledelse som handler om å lede eget og andres arbeid og samarbeide i team. Klinisk ledelse omfatter også å utvikle tjenester gjennom kunnskapsbaserte beslutninger og målrettet forbedringsarbeid (Orvik, 2022). Forskning viser at nyutdannede sykepleiere og sykepleiestudenter opplever utfordringer knyttet til nettopp ledelse, organiseringsarbeid og kommunikasjon i team (Ekström et al., 2015, Assoni et al., 2025, Abdul-Rahim et al., 2025). Dette løfter fram behovet for undervisningsmetoder som kan styrke studentenes handlingskompetanse i klinisk ledelse.

2 SIMULERINGSBASERT LÆRINGSAKTIVITET

Simulering forstås som en pedagogisk metode som omfatter ulike typer læringsaktiviteter, som rollespill, ferdighetstrening og teamtrening. Målet med disse aktivitetene er at studentene får øve i situasjoner som gjenspeiler klinisk praksis så realistisk som mulig. Aktivitetene er strukturert rundt utarbeidede scenarier som beskriver en konkret pasientsituasjon eller et case, og som gir rammer for læringsaktiviteten (Bearman, et al., 2019, Andfossen, et al., 2025). Gjennomføringen kan skje ved bruk av markører eller pasientsimulator. Simulering ledes av en fasilitator som har ansvar for forberedelse, gjennomføring og etterfølgende debriefing (Ødegarden, 2025). Debriefing består av en strukturert refleksjonssamtale der deltakerne utforsker hva som skjedde i scenarioet, hvorfor det skjedde, og hva en kan lære av hendelsen (Ødegarden & Haugom, 2025).

Det pedagogiske grunnlaget for simuleringsbasert læring kan forstås i lys av erfaringsbaserte og sosiokulturelle læringsteorier. Dewey fremhevet erfaring og refleksjon som sentrale for læring, der kunnskap utvikles gjennom aktiv handling og refleksjon i etterkant. Dette gir et teoretisk grunnlag for simulering, hvor studentene involveres i praktiske øvelser og systematisk refleksjon. Vygotskys vektlegging av sosial interaksjon bidrar videre til å forstå simulering som en læringsform der kunnskap utvikles i samhandling med andre (Sylte, 2021).

3 STUDENTSTYRT SIMULERINGSAKTIVITETER

Bakgrunnen for å innføre studentstyrte simuleringsaktiviteter i praksisemnet *BSYP-503 Sykepleier som fagutvikler og leder av eget fag* (Studieplan 2020) ved Lovisenberg Diakonale Høgskole, var både faglig og praktisk begrunnet. Faglig ønsket vi å gi studentene erfaring med å ha ansvar for og lede simuleringsaktiviteter, og at de skulle få trene på ulike aspekter ved klinisk ledelse. I tillegg gjør et økende studenttall det nødvendig å organisere undervisningen på måter som utnytter tilgjengelige ressurser bedre. Simuleringsaktiviteter kan være ressurskrevende, og studentstyrte læringsformer kan derfor bidra til økt kostnadseffektivitet og frigjøre lærerressurser (Sartain et al., 2021).

Vår simuleringsbasert læringsaktivitet består av tre deler: forberedelser, rollespillsimulering med markører og simulering med pasientsimulator. Lærere fastsetter det faglige innholdet og de

overordnede rammene, mens studentene får ansvar for å lede og gjennomføre alle delene. På denne måten får studentene erfaring med å styre læringssituasjoner, samtidig som de trener på sentrale ferdigheter innen klinisk ledelse gjennom simuleringene.

Studentene deles inn i grupper, og simuleringsaktivitetene gjennomføres over to halve dager for hver gruppe. Den første dagen innleder læreren med å presentere det faglige innholdet og de organisatoriske rammene for arbeidet. To studenter får rollen som fasilitatorer. Disse får utdelt en skriftlig veileder med instruksjoner, men også noe tettere oppfølging og avklaringer fra lærer om hvordan de skal lede prosessen. De øvrige studentene fordeler de resterende rollene seg imellom og arbeider mer selvstendig med å forberede sine oppgaver til dag to. Denne første dagen brukes i hovedsak til å avklare roller, ansvar og arbeidsfordeling i gruppen.

På dag to gjennomføres et rollespill utformet som en morgenrapport på et sykehjem. Etter en innledende briefing ledet av fasilitatorene går studenter og fasilitatorer inn i sine roller. I rollespillet håndterer studentene en problemstilling som krever tverrfaglig samhandling, prioritering og delegering av oppgaver. Scenarioet er utformet for å synliggjøre hvordan ulike valg påvirker pasientforløp og samhandling. Etter gjennomføring avsluttes økten med en debriefing ledet av fasilitatorene, der studentene reflekterer sammen. Lærer deltar ikke aktivt, men er tilgjengelig ved behov.

Hendelsesforløpet fra rollespillet videreføres i en simulering på pasientrom ved hjelp av en pasientsimulator. I dette scenariet utfordres studentene på en klinisk problemstilling. I denne delen har fasilitatorene ansvar for briefing, simulering og debriefing. Før debriefingen har læreren, som har fungert som operatør for pasientsimulatoren, en kort samtale med fasilitatorene for å avklare eventuelle momenter som fasilitatorer bør ta opp under debriefingen. Læreren deltar de siste minuttene av debriefingen for å høre hvordan studentene opplevde dagen.

4 STUDENTENES EVALUERINGER

Studentenes inviteres til å gi sin evaluering av læringsaktivitetene på Post-it-lapper. Vi har samlet respons fra fem klasser mellom høsten 2024 og våren 2026. Tilbakemeldingene ble gitt umiddelbart etter aktivitetene, noe som ga ferske inntrykk, men begrenset muligheten for dypere refleksjon. Post-it-formatet åpnet også kun for korte, punktvis kommentarer. Alle innkomne tilbakemeldinger ble lest og sortert i tematiske kategorier, noe som gjorde det mulig å identifisere mønstre på tvers av klasser. To hovedtemaer ble identifisert: eierskap og trygghet i simulering og opplevelsen av reell praksisforberedelse.

4.1 Eierskap og trygghet i simulering

Studentenes tilbakemeldinger viser at studentstyrt simulering oppleves som både engasjerende og motiverende. Flere beskriver aktiviteten som «gøy», og peker på at fraværet av lærer bidrar til å senke terskelen for deltakelse. Flere gav tilbakemelding om at det å få styre dagen selv bidrar til økt selvstendighet, ansvarsfølelse og opplevelse av mestring. Samtidig peker de på at læringen styrkes gjennom samarbeid og felles refleksjon med medstudenter.

Tilbakemeldingene viser også at studentene opplever økt trygghet når aktivitetene gjennomføres sammen med medstudenter og uten lærer til stede. Fraværet av lærer reduserer prestasjonspresset og frykten for å bli vurdert, noe som gir større rom for å ta initiativ, stille spørsmål og delta aktivt i læringsaktiviteten. Studentene beskriver at det å gi hverandre rom for å feile bidrar til et mer støttende og uformelt læringsmiljø. Flere peker også på at gruppedynamikken oppleves som mer naturlig når de selv får styre aktivitetene og arbeider i etablerte og kjente grupper.

4.2 Reell praksisforberedelse

Studentene gjengir at scenarioene oppleves som faglig relevante og gir innsikt i situasjoner de kan møte i praksisfeltet. De fremhever at de får trent på sentrale ferdigheter knyttet til klinisk ledelse, som arbeidsfordeling, teamledelse, delegering og kommunikasjon i team. Aktivitetene bidrar samtidig til å

tydeliggjøre hva klinisk ledelse innebærer i praksis og styrker deres forståelse av kravene som venter i kommende praksisperioder.

4.3 Studentenes innspill til forbedring

De fleste forbedringsforslagene fra studentene retter seg mot organisatoriske forhold. Studentene uttrykker at tidsrammen opplevdes som romslig og foreslår en mer komprimert gjennomføring. I tillegg beskrives dokumentmengden som omfattende og til tider uoversiktlig. De påpeker også at alt utstyr som inngår i simuleringen må fungere som forventet for at aktiviteten skal gjennomføres på en hensiktsmessig måte.

5 DISKUSJON

Basert på våre erfaringer som undervisere og studentenes evalueringer fremstår studentstyrt simulering som en pedagogisk tilnærming som kan styrke engasjement, ansvarsfølelse og opplevd mestring. Når studentene selv har ansvar for planlegging og gjennomføring av simuleringen, får de erfaring med å ta ledelse. Dette samsvarer med tidligere forskning som viser at studentstyrt simulering kan bidra til utvikling av kommunikasjonsferdigheter, ledelsesferdigheter og forståelse av klinisk ledelse (Abdul-Rahim et al., 2025, Benko & Peršolja, 2023, Edwards et al., 2018, Svellingen et al., 2021). Et sentralt mål med opplegget var å gi studentene trening i klinisk ledelse, noe studentene også gir uttrykk for å ha oppnådd.

Evalueringene viser at studentene opplevde simuleringsaktivitetene som mer engasjerende når de selv fikk ansvar for å lede gjennomføringen. Tidligere studier peker på at studentstyrt simulering oppleves av studenter som gøy og utfordrende (Benko & Peršolja, 2023, Svellingen et al., 2021). Når læringsaktivitetene oppleves som meningsfulle og engasjerende, øker motivasjonen, som er en sentral drivkraft i læringsprosessen (Sylte, 2021). Dette understreker betydningen av å tilrettelegge for læringsformer som involverer og gir studentene ansvar.

Studentstyrt simulering legger også til rette for læring gjennom samhandling mellom studenter. Studentene lærer av og med hverandre gjennom diskusjon, refleksjon og felles problemløsning, i tråd med prinsippene for peer learning. Noe som bidrar til økt trygghet, ettersom samhandling og læring med medstudenter kan oppleves mindre prestasjonsorientert (Keerthirathne, 2020).

Simulering kan oppleves som belastende for studenter, og engstelse og uro for å prestere eller bli vurdert kan påvirke læringsutbyttet (Skedsmo et al., 2023). Samtidig kan det oppleves som mindre belastende når medstudenter som er på samme faglig nivå leder simuleringsaktiviteter (Svellingen et al., 2021). Dette peker på psykologisk trygghet som en sentral forutsetning for læring i simuleringsbaserte aktiviteter. Samtidig reiser det spørsmål om hvordan trygghet kan balanseres mot behovet for faglige utfordringer, som er nødvendige for læring (Madsgaard & Svellingen, 2025). Våre erfaringer tyder på at fravær av lærer under gjennomføringen kan redusere prestasjonspress og opplevelse av vurdering, noe som kan fremme studentenes initiativ og ansvar. Samtidig forutsetter dette at scenarioene er utformet med tilstrekkelig faglig kompleksitet for å stimulere læring.

Opplevelsen av trygghet ser også ut til å være tett knyttet til gruppesammensetning og samspill mellom studentene. Skedsmo et al. (Skedsmo et al., 2023) viser at studenter opplever simulering som tryggere når de arbeider sammen med medstudenter de kjenner, noe som samsvarer med våre erfaringer. Samtidig tyder våre observasjoner på at læringsutbyttet påvirkes av gruppedynamikk, grad av engasjement og ansvarsfordeling. Dette understreker behovet for tydelige rammer, klare forventninger og gode forberedelser for å sikre et felles utgangspunkt for samarbeid.

Studentstyrt simulering stiller også krav til studentenes fortrolighet med læringsformen. Tidligere studier indikerer at erfaring med simulering kan gjøre studentene bedre rustet til å ta ansvar og lede læringsaktiviteten (Svellingen et al. 2021, Skedsmo et al., 2023). Fra et pedagogisk ståsted fremstår det derfor som hensiktsmessig å plassere studentstyrte simuleringsaktiviteter sent i studieløpet, for

eksempel i tredje studieår, når studentene har nødvendig erfaringsgrunnlag med simuleringsmetodikk og med samarbeidslæring.

6 OPPSUMMERING

Samlet sett tyder både studentenes evalueringer og våre erfaringer på at studentstyrt simulering er en pedagogisk tilnærming som kan styrke engasjement, ansvarsfølelse, mestring og utvikling av klinisk ledelse. Læringsformen gir studentene mulighet til å lære gjennom aktiv deltakelse og samarbeid med medstudenter, samtidig som den kan fremme psykologisk trygghet og redusere prestasjonspress. For at læringsutbyttet skal bli best mulig, synes det å være viktig med tydelige rammer, godt forarbeid, hensiktsmessig gruppesammensetning og tilstrekkelig faglig kompleksitet i scenarioene.

REFERANSER

- Abdul-Rahim, H. Z., Sharbini, S. H., Ali, M., Hashim, S. H., & Abdul-Mumin, K. H. (2025). Leadership and management skills for student nurses: A scoping review. *BMC Nursing*, 24(1), 111. <https://doi.org/10.1186/s12912-024-02603-7>
- Andfossen, N. B., Struksnes, S., & Ødegården, T. (2025). Introduksjon til pasientsimulering som metode. I T. Ødegården, S. Struksnes, & B. Hoffmann (Red.), *Pasientsimulering i helsefag: En praktisk innføring* (2. utg., s. 12-21). Gyldendal.
- Assoni, M. A. D. S., Braga, A. L. D. N., Cunha, V. N. T. D., Francisco, J. B., Hisatomi, G. G., Martinez, W. D., Santos, E. R. D., Menezes, J. D. S., Silva, M. Q. D., Quitério, A. B., Floriano, J. A. S., Franco, R. F., Stefani, A. K., Chubaci, E. F., Palazzo, S., Custódio, F. C., Faustino, D. G., Cristóvão, H. L. G., Câmara, A. B. P., ... André, J. C. (2025). Nursing leadership: Mapping the challenges of newly qualified nurses in hospital units: A scoping review protocol. *Nursing Reports*, 15(6), 215. <https://doi.org/10.3390/nursrep15060215>
- Bearman, M., Greenhill, J., & Nestel, D. (2019). The power of simulation: A large-scale narrative analysis of learners' experiences. *Medical Education*, 53(4), 369-379. <https://doi.org/10.1111/medu.13747>
- Benko, E., & Peršolja, M. (2023). Nursing students' views of the impact of geriatric role-play workshops on professional competencies: Survey. *BMC Nursing*, 22, 203. <https://doi.org/10.1186/S12912-023-01373-Y>
- Edwards, S., Lee, M., & Sluman, K. (2018). Student-led simulation: Preparing students for leadership. *Nursing Management*, 25(5), 28-33. <https://doi.org/10.7748/nm.2018.e1778>
- Ekström, L., & Indvall, E. (2015). Being a team leader: Newly registered nurses relate their experiences. *Journal of Nursing Management*, 23(1), 75-86. <https://doi.org/10.1111/jonm.12085>
- Keerthirathne, W. K. D. (2020). Peer learning: An overview. *International Journal of Scientific Engineering and Science*, 4(11), 1-6.
- Madsgaard, A., & Svellingen, A. (2025). The benefits and boundaries of psychological safety in simulation-based education: An integrative review. *BMC Nursing*, 24(1), 922. <https://doi.org/10.1186/s12912-025-03575-y>
- Orvik, A. (2022). *Organisatorisk kompetanse: Innføring i faglig ledelse, samhandling og kvalitetsforbedring* (3. utg.). Cappelen Damm Akademisk.
- Sartain, A. F., Welch, T. D., & Strickland, H. P. (2021). Utilizing nursing students for a complex role-play simulation. *Clinical Simulation in Nursing*, 60, 74-77. <https://doi.org/10.1016/j.ecns.2021.06.009>
- Skedsmo, K., Bingen, H. M., Hofso, K., Steindal, S. A., Hagelin, C. L., Hilderson, D., Nes, A. A. G., Smis, D., Stenseth, H. V., & Olaussen, C. (2023). Postgraduate nursing students' experiences with simulation-based learning in palliative care education: A qualitative study. *Nurse Education in Practice*, 73, 103832. <https://doi.org/10.1016/j.nepr.2023.103832>
- Svellingen, A., Røssland, A., & Røykenes, K. (2021). Students as facilitators: Experience of reciprocal peer tutoring in simulation-based learning. *Clinical Simulation in Nursing*, 54, 10-16. <https://doi.org/10.1016/j.ecns.2021.01.008>
- Sylte, A. L. (2021). *Profesjonspedagogikk: Relevant læring i praksis* (3. utg.). Gyldendal.
- Ødegården, T. (2025). Å være fasilitator og operatør. I T. Ødegården, S. Struksnes, & B. Hoffmann (Red.), *Pasientsimulering i helsefag: En praktisk innføring* (2. utg., s. 49-52). Gyldendal.
- Ødegården, T., & Haugom, J. V. (2025). Debriefingen. I T. Ødegården, S. Struksnes, & B. Hoffmann (Red.), *Pasientsimulering i helsefag: En praktisk innføring* (2. utg., s. 73-77). Gyldendal.